

SILVIA BREABIN,
psiholog

Părinți, copii în lumea schimbătoare

Conflictele dintre generații au existat întotdeauna. Uneori prăpastia care se formează e mică și este suficient un singur pas pentru a o depăși. Alteori este foarte adâncă și e nevoie de a construi o punte peste ea. Dar se întâmplă ca în momentul zidirii celei din urmă cărămizi să poți înțelege că este prea târziu. Așa cum s-a întâmplat cu tatăl (filmul „Tata”, regizor V. Mașkov) care trăiește numai pentru fiul său talentat. Tot ce poate părintele este de a-și însoți copilul spre visul vieții sale așa cum înțelege el această cale – uneori fiind grijuliu, alteori insistent și chiar dur. Tot ce își dorește fiul este să se bucure de copilărie, să fie independent și să decidă singur ce are de făcut. Atunci când fiul ajunge în vârful Olimpului muzical, fericirea și recunoștința față de părinte este înlocuită de... o palmă. Tinerii poate nu ar fi atât de rebeli dacă nu ar trebui să se împotrivescă dorinței părinților de a le asigura un viitor luminos, fără a ține cont de visurile și aspirațiile lor. Neel, personajul principal din filmul „Cercul Poetilor Disparuți” (regizor Peter Weir), a vrut să „zboare” în înălțimile cerului, bucurându-se de libertate, sentiment care s-a dovedit a fi mai puternic decât... viața.

Dragostea părintească în exces poate să provoace conflicte. Volens-nolens, uneori părinții te copleșesc cu dragostea lor, așa cum făcea Taica Goriot (Honoré de Balzac) – al cărui sens al vieții era să-și facă fiicele fericite, neconștientizând că afecțiunea lui era obsedantă.

Chestionarul de mai jos te va ajuta să conștientizezi în ce relații ești cu familia ta. Răspunde sincer și spontan, încercuind răspunsul care se apropie cel mai mult de felul tău de a gândi și a acționa.

1. Ai de făcut reproșuri părinților tăi în privința educației primite?

- a) Da.
b) Nu. Chiar dacă au făcut greșeli, au fost întotdeauna de bună-credință.

2. Consideri că este imposibil să fii prieten cu părinții?

- a) Da. b) Nu.

3. Ai fost la cinema sau într-un local de noapte împreună cu părinții?

- a) Da. b) Nu.

4. După părerea ta, calitățile ce te caracterizează se datorează unei bune educații și mediului în care ai crescut?

- a) În parte.
b) Nu. Eu singur mi-am creat calitățile.

5. Ți-ar plăcea să trăiești aceeași aventură ca și eroul din „Întoarcere în viitor”, numai pentru a vedea cum au fost părinții tăi în tinerețea lor?

- a) Nu mă interesează, cunosc multe momente care mi-au fost povestite des.
b) Da, ar fi fantastic.

6. Ți s-a întâmplat să împrumuți o haină, o pălărie, un pulover de la unul din părinții tăi?

- a) Da. b) Nu.

7. Spui sau ai spus multe minciuni părinților pentru a avea mai multă libertate?

- a) Da, este ceea ce au vrut, n-aveau decât să fie mai puțin intransigenți.
b) Rareori.

8. Ai aceleași idei politice ca și familia ta?

- a) Mai mult sau mai puțin.
b) Opuse.

9. Inviți prietenii tăi la cină dacă părinții sunt acasă?

- a) Da. b) Nu.

10. După ce părinții tăi „s-au retras”, profiți de acest lucru pentru a face ceea ce în general îți este interzis?

- a) Da. b) Nu.

Acordă-ți câte un punct dacă ai încercuit următoarele răspunsuri: 1b, 2a, 3a, 4a, 5b, 6a, 7b, 8a, 9a, 10b.

Dacă ai obținut:

De la 10 la 5 puncte: relațiile tale cu părinții sunt aproape perfecte. Diferența de vârstă nu te împiedică să-i apreciezi și să împărtășești cu ei multe experiențe și speranțe. Ești profund legat de familia ta (nu din datorie, ci din plăcere) și, în același timp, îți păstrezi independența.

De la 4 la 0 puncte: traversezi o fază esențială a adolescenței care aduce cu sine ruptura cu familia. În prezent, nu ai raporturi prea bune cu familia, dar aceasta face parte din regulile jocului și conflictului dintre generații. Decepția și neînțelegerile sunt mai radicale. Vei reuși să le depășești, devenind independent, asumându-ți toate responsabilitățile legate de maturizare.

Nu cunosc vreo rețetă miraculoasă care te-ar ajuta să-ți menții (re-găsești) echilibrul și locul printre cei care reprezintă familia ta. Psihologii susțin că trecerea de pragul acestei vârste (la adolescență mă refer!) presupune rezolvarea unor „probleme de dezvoltare” care fac posibilă constituirea nu doar biologică, ci și psihologică a unei persoane mature și care, cu certitudine, va duce la soluționarea conflictelor dintre generații.

Care va fi primul tău pas spre maturitate?